

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/38/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5918200301
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5918200301.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členiek senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. T., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa rodičov, matky: G. H., predtým T., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XB, G., právne zastúpená: JUDr. JURKOVEC ADVOKAT DK, s.r.o., so sídlom M. R. Štefánika 1822, Dolný Kubín, IČO: 36 832 103 a otca: T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, G., právne zastúpený: JUDr. Zuzana Baloghová, advokátka, so sídlom T. X, G., v konaní o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok, č.k. 11P/10/2018-264 z 30. mája 2019 v spojení s dopĺňacím uznesením č.k. 11P/10/2018-257 z 31. mája 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 11P/10/2018-264 z 30. mája 2019 v spojení s dopĺňacím uznesením č.k. 11P/10/2018-257 z 31. mája 2019, vo výrokoch I. až IV., vo výrokoch VI., VII. a vo výroku o povinnosti otca zaplatiť náhradu trov konania štátu,
p o t v r d z u j e.

Výrok V. m e n í tak, že otec je o p r á v n e n ý stretávať s maloletým dieťaťom cez Vianoce a Nový rok, každý párný kalendárny rok od 24.12. od 10.00 hod. do 25.12. do 16.00 hod., každý nepárný kalendárny rok od 31.12. od 10.00 hod. do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 16.00 hod. a matka je o p r á v n e n á stretávať s maloletým dieťaťom cez Vianoce a Nový rok, každý nepárný kalendárny rok od 24.12. od 10.00 hod. do 25.12. do 16.00 hod., každý párný kalendárny rok od 31.12. od 10.00 hod. do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 16.00 hod.

Odvolanie otca proti výroku o priznaní znalečného a proti výroku o povinnosti matky zaplatiť štátu náhradu trov konania o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Ružomberok z 23. mája 2016, č.k. 9P/27/2016-34.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom vo výroku I. rozhodol o zverení maloletého T. T. (ďalej „maloletý“) do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že matka ju bude zabezpečovať v čase od nedele 18.00 hod. v párnom kalendárnom týždni do soboty 18.00 hod. v nepárnom kalendárnom týždni a otec od soboty 18.00 hod. v nepárnom kalendárnom týždni do nedele do 18.00 hod. v párnom kalendárnom týždni s tým, že rodičia si budú maloletého odovzdávať do starostlivosti v stanovenom čase v mieste bydliska matky. Výrokom II. rozhodol, že v čase od 04.08. od 20.00 hod. do 26.08. do 18.00 hod.

každého kalendárneho roka bude vykonávať starostlivosť o maloletého matka v rámci rodinného pobytu na území Rumunsku v meste L., oblasť O.. Výrokom III. rozhodol, že v čase od 14.07. od 08.00 hod. do 04.08. do 20.00 hod. každého kalendárneho roka bude vykonávať starostlivosť o maloletého otec. Vo výroku IV. uviedol, že v čase špeciálnej úpravy počas letných prázdnin bežná úprava starostlivosti o maloleté dieťa podľa výroku I. tohto rozsudku neplatí. Vo výroku V. rozhodol, že stretávanie toho-ktorého rodiča s maloletým počas výkonu starostlivosti o maloletého druhým rodičom sa neupravuje. Výrokom VI. rozhodol, že výživné rodičom neurčuje. Vo výroku VII. určil, že rodinné prídavky na maloletého bude poberať matka a daňový bonus bude poberať otec. Výdavky na školskú jedáleň, školský klub detí, školské pomôcky a potreby, školské výlety a poplatky škole, výdavky spojené s futbalom, a to členský poplatok vo futbalovom klube, štartovné na turnajoch, dopravu na turnaje budú rodičia uhrádzať rovným dielom. Výdavky na športovú výstroj a kopačky bude uhrádzať otec. Vo výroku VIII. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a vo výroku IX. konštatoval, že týmto rozhodnutím sa mení rozsudok Okresného súdu Ružomberok z 23. mája 2016, č.k. 9P/27/2016-34.

2. Okresný súd vychádzal zo zistenia, že naposledy bolo rozhodované vo veci starostlivosti o maloletého rozsudkom z 23. mája 2016, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca a matke bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 100 eur mesačne. Matka žiadala zmeniť uvedené rozhodnutie a zveriť maloletého do jej starostlivosti. Tvrdila, že od posledného rozhodnutia došlo k zmene pomerov tak na jej strane, ako aj na strane maloletého. Vyriešila si bývanie, má stabilné zamestnanie a je schopná sa o maloletého postarať. Maloletý nesie život v domácnosti otca ťažko a bolo by v jeho záujme aby bývali v spoločnej domácnosti. Po vykonaní dokazovania a vychádzajúc z ustanovení § 24 ods. 2, 4, § 26 a § 62 ods. 6 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine okresný súd dospel k záveru, že aktuálne je v záujme maloletého aby bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Konštatoval, že v doterajšej starostlivosti otca neboli zistené závažné nedostatky, v minulosti to bola práve matka, ktorá súhlasila so zverením maloletého do starostlivosti otca. Maloletý je zvyknutý na výchovné prostredie u otca a náhle odňatie z tohto prostredia bez závažného dôvodu by neprispelo k stabilizácii pomerov maloletého. Otec aj maloletý striedavú osobnú starostlivosť akceptovali ako jednu z možných alternatív, nevyúlčil ju ani súdom ustanovený znalec v znaleckom posudku. Otec pracuje každý druhý týždeň na popoludňajšie zmeny, okresný súd považoval za vhodné, aby v tomto čase starostlivosť o maloletého vykonávala prioritne matka a nie iné osoby. Prihliadajúc na to, že maloletý sa aktívne venuje futbalu, pri ktorom sa angažuje najmä otec, interval striedavej starosti rozdelil tak, že maloletý strávi u matky 6 dní a u otca 8 dní. Keďže matka sa stará o ďalšie dve deti útleho veku rozhodol, že rodičia si budú vzájomne odovzdávať maloletého v mieste bydliska matky. Na obdobie letných prázdnin upravil striedavú starostlivosť osobitným spôsobom tak, aby mohol maloletý v tomto období tráviť čas aj Rumunsku, odkiaľ pochádza jeho matka. Rodičom povinnosť platiť výživné neurčil. Na základe ich požiadavky však konkretizoval výdavky, na ktorých sa budú podieľať rovným dielom a ktoré bude uhrádzať otec, určil, že matka bude poberateľkou rodinných prídavkov na maloletého a otec daňového bonusu. O trovách konania rozhodol v zmysle § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“) tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na ich náhradu nepriznal.

3. Okresný súd uznesením z 31. mája 2019 podľa § 212 a § 225 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) v spojení s § 2 ods. 1 CMP doplnil napadnutý rozsudok a rozhodol o priznaní odmeny (znalečného) znalcovi z odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, PhDr. Andrejovi Benkovičovi za podanie znaleckého posudku v celkovej výške 780,08 eur, upravil účtáreň tamojšieho súdu, aby po právoplatnosti tohto uznesenia poukázala uvedenú sumu na účet znalca z rozpočtových prostriedkov súdu. Matke a otcovi maloletého, každému samostatne, uložil povinnosť zaplatiť štátu - Slovenskej republike náhradu trov konania vo výške 390,04 eur s tým, že túto sumu im povolil splácať v splátkach vo výške 50 eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom toto uznesenie nadobudne právoplatnosť až do úplného zaplatenia dlžnej sumy pod sankciou straty výhody splátok. Pri rozhodovaní o priznaní a výške znalečného vychádzal z ust. zák. č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Keďže odmena znalca bola platená z rozpočtových prostriedkov súdu, okresný súd podľa § 57 CMP uložil obom rodičom maloletého rovným dielom nahraďiť tieto trovy štátu, prihliadol na ich aktuálne osobné a majetkové pomery a povolil im ich zaplatiť formou splátok.

4. Proti rozsudku okresného súdu a dopĺňaciemu uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že návrh matky, ktorým

žiadala zmenu posledného rozhodnutia vo veci starostlivosti o maloletého zamietne, alternatívne rozsudok okresného súdu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo vzťahu k dopĺňaciemu uzneseniu žiadal, aby odvolací súd uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie. Namietal, že okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z dôkazov vykonaných skoro rok pred vynesením napadnutého rozsudku, a to najmä pokiaľ išlo o výsluch maloletého a znalecký posudok. Vzťahy v rodine sa zmenili, maloletý bol striedavo u matky a u otca, pribudla mu nevlastná sestra, pretože matke sa v januári narodilo ďalšie dieťa. Okresný súd na tento vývoj vzťahov v rozhodnutí nereflektoval. Znalecké dokazovanie bolo realizované v čase keď mal vážne zdravotné problémy, rozišiel sa s priateľkou, ktoré skutočnosti negatívne vplývali aj na maloletého. Medzičasom sa však jeho zdravotný stav ako aj osobné pomery stabilizovali a tiež sa ukázalo, že maloletému striedavá starostlivosť nevyhovuje. Uviedol, že sa so závermi znaleckého posudku PhDr. Benkoviča nestotožňuje, považuje ho za neobjektívny a zaujatý. Znalec kládol maloletému kapiózne a sugestívne otázky, ktorými došlo k jeho manipulácii. Rozporoval, zistenia okresného súdu, že od začiatku roku 2019 fakticky starostlivosť o maloletého prebiehala formou striedavej starostlivosti. Maloletý chodil k matke na viac dní, matka sa maloletému popri starostlivosti o dve malé deti nemohla dostatočne venovať, nevedela zabezpečiť jeho účasť na futbalových tréningoch a zápasoch a maloletý sa vyjadril, že k matke chce chodiť na kratšie časové úseky a nechce tam ani prespávať. Namietal, že odovzdávanie maloletého v nedeľu, resp. v sobotu medzi rodičmi značne zasiahne do jeho účasti na zápasoch, ktoré prebiehajú práve počas víkendov. Nesúhlasil s tým, že súd neupravil stretávanie počas striedavej starostlivosti. Za zmätočné považoval rozhodnutie súdu vo výroku o špeciálnej úprave stretávania rodičov s maloletým počas prázdnin, pretože nie je zrejmé, ktorý z rodičov by mal zabezpečiť starostlivosť o maloletého počas ostávajúcich dní letných prázdnin. Poukazoval na to, že okresný súd osobitne neupravil starostlivosť o maloletého počas vianočných sviatkov, jarných prázdnin, veľkonočných sviatkov a jesenných prázdnin. Nesúhlasil s odovzdávaním a preberaním maloletého u matky a označil za nespravodlivé, aby bol odovzdávaním a preberaním dieťaťa povinný len on. Fakt, že matka má dve maloleté deti nie je v tejto záležitosti podstatný. Je jej povinnosťou zabezpečiť si svoje pomery tak, aby mohla maloletého vyzdvihnúť. Pokiaľ nebolo určené výživné počas trvania striedavej starostlivosti, poukázal na nedostatočné dokazovanie v tom smere, že súd nezisťoval majetkové pomery matky a jej manžela. Namietal, že žiadal o odročenie pojednávania nariadeného na 30. mája 2019, aby mohol predložiť aktuálny psychologický nálezh maloletého na dokreslenie skutkového stavu. Keďže mu to nebolo okresným súdom umožnené, tento dôkaz predložil spolu s podaným odvolaním. V závere odvolania uviedol, že v samotnom napadnutom rozsudku nebolo riadne zdôvodnené v čom súd vzhliadol zmenu pomerov oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu súdu, čím nerešpektoval zákonnú úpravu.

5. Otec okrem toho, že osobitným odvolaním napadol dopĺňacie uznesenie okresného súdu, v odvolaní voči rozsudku namietal správnosť postupu súdu prvej inštancie, pri vydávaní tohto uznesenia. Vyslovil názor, že pokiaľ okresný súd dopĺňal rozsudok, mohol tak urobiť opätovne len dopĺňacím rozsudkom, nie uznesením. Ďalej tvrdil, že mal rozhodnúť iba o nároku štátu na náhradu trov konania a až potom rozhodnúť o povinnosti toho-ktorého účastníka trovy zaplatiť. V samostatne podanom odvolaní voči dopĺňaciemu uzneseniu okrem námietok, ktoré sa týkali dopĺňacieho uznesenia a boli uvedené v odvolaní proti rozsudku okresného súdu, otec namietal priznanú výšku odmeny znalca. Považoval za nedostatočné jej zníženie o 10% z dôvodu oneskoreného podania posudku, nakoľko to spôsobilo jeho neaktuálnosť v čase rozhodovania súdu a predĺženie konania. Namietal kvalitu posudku, závery a objektívnosť znalca. Za nesprávny považoval postup súdu, keď tento zaslal spis znalcovi na vypracovanie posudku, hoci matka nezložila preddavok na trovy tohto dôkazu, podľa § 253 ods. 1 CSP nemal znalecké dokazovanie v takom prípade nariadiť. Vzhľadom na nedostatky v skutkových zisteniach súdu pri rozhodovaní vo veci samej, nesúhlasil s tým, aby sa podieľal na nákladoch znaleckého dokazovania, ale navrhol, aby tieto náklady znášala matka maloletého, ktorá podala návrh na zmenu starostlivosti o maloletého bez toho, aby preto existovali relevantné dôvody.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Odvolanie otca označila za účelové. Poukázala na to, že jej návrhu nebolo vyhovené, maloletý bol zverený do striedavej starostlivosti oboch rodičov, odvolanie však nepodávala z dôvodu, aby maloletý nebol vystavovaný ďalším stresom. Otec napriek tomu, že vie o negatívnom vplyve súdneho konania na maloletého, navrhuje vykonať výsluch maloletého ako aj jeho podrobenie sa znaleckému skúmaniu. Poukázala na vyjadrenie otca na pojednávaní pred okresným súdom, ktorý prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne uviedol, že je za striedavú starostlivosť a je ochotný za týmto účelom aj naďalej pokračovať v psychologických sedeniach, navrhol neurčovať výživné pre striedavú starostlivosť,

výdavky rozdeliť na polovicu s tým, že netrvá na pôvodných návrhoch na vykonanie dokazovania. Rovnako kolízny opatrovník na pojednávaní 30. mája 2019 navrhol maloletého zveriť do striedavej starostlivosti. Otec súhlasil aj s tým, aby bola v rozsudku zakotvená starostlivosť o maloletého v čase od 05.08. do 26.08. matkou na účely rodinnej dovolenky v Rumunsku. Hoci súd vo svojom rozsudku vyhovel návrhom otca, otec s rozhodnutím nesúhlasí. Na záver uviedla, že otec naďalej sám určuje podmienky stretávania s maloletým aj po vyhlásení rozsudku okresného súdu. S maloletým sa stretla len v dňoch 28.06. až 30.06.2019, okrem tohto víkendu bol u nej maloletý ešte necelé štyri dni.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na svoje vyjadrenia pred okresným súdom, že v najlepšom záujme maloletého je jeho zverenie do striedavej starostlivosti rodičov. Zdôraznil, že právna zástupkyňa otca na pojednávaní vyhlásila súhlas so striedavou starostlivosťou, rovnako sa rodičia dohodli na starostlivosti o maloletého počas letných prázdnin. Poukázal na závery znaleckého posudku, bod 17., kde sa okrem iného konštatovalo, že maloletý zo strany otca k otázke zverenia pociťuje tlak, ťažko sa vysporadúva s jeho reakciou na to, že by chcel byť viac s matkou.

8. Otec v replike na vyjadrenie matky a kolízneho opatrovníka nesúhlasil s ich tvrdeniami, že maloletý má obavu pred ním povedať, že chce ísť k matke. Tvrdil, že maloletý sa mu sťažoval na neporiadok v domácnosti matky, že nechce byť u matky, ktorá má rozdielny prístup k nemu a jeho dvom nevlastným sestrám. Striedavá starostlivosť nie je na prospech maloletého, ktorý na ňu reagoval zhoršením prospechu, zdravotnými ťažkosťami a celkovou nespokojnosťou. Ešte pred podaním odvolania sa snažil s matkou komunikovať avšak matka neprejavila žiaden záujem na rozhovor.

9. Krajský súd ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom v ust. § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP) rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím uznesením tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku čiastočne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, čiastočne zmenil podľa § 388 CSP a v časti odvolanie odmietol podľa § 386 CSP .

10. Otec v podanom odvolaní primárne vyslovil nesúhlas s rozhodnutím o zverení maloletého do striedavej starostlivosti rodičov. V tejto súvislosti namietal, že okresný súd nevychádzal z aktuálnych zistení, ale opieral sa o znalecký posudok a výsluch maloletého realizované skoro rok pred vynesením napadnutého rozsudku.

11. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

12. Podľa § 35 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

13. Podľa § 36 CMP súd je povinný vykonať aj iné dôkazy ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

14. Podľa § 37 CMP súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním.

15. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je tzv. „mimosporovým“ konaním (aj keď k určitému sporu medzi rodičmi v súvislosti so starostlivosťou o maloleté dieťa dochádza), v ktorom dominuje princíp oficiality a princíp materiálnej pravdy. Tieto vyžadujú od súdu, aby zistil skutočný stav veci (§ 35 CMP) a v rámci dokazovania sa nemôže spoliehať len na dôkaznú iniciatívu účastníkov konania, ale aplikuje aj tzv. vyšetrovací, resp. vyhľadávací princíp civilného procesu (§ 36 CMP). Zároveň však nie je vylúčené, aby si osvojil aj zhodné tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti a zároveň tieto nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním (§ 37 CMP). Ak sa potom v duchu zásady materiálnej pravdy určuje súdu výslovne rozhodovať na základe skutočného stavu veci, okamih, ktorý je rozhodujúci pre zistenie skutočného stavu veci je v zmysle ust. § 217 ods. 1 veta prvá CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP stav v čase vyhlásenia rozsudku. Uvedené znamená, že skutkový stav, na základe ktorého súd rozhoduje, musí existovať, resp. byť ustálený súdom v rámci jeho procesného postupu, v čase vyhlásenia rozsudku. Inak povedané, súd nemôže rozhodnúť na základe takého stavu, ktorý už neexistuje, alebo svoje rozhodnutie oprieť o stav, ktorý ešte len v budúcnosti môže nastať. Uvedené

však zároveň neznamená, že pri ustálení skutočností rozhodných pre vydanie rozhodnutia nemôže súd vychádzať z dôkazov, ktoré časovo tomuto rozhodnutiu predchádzajú.

16. Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že znalecký posudok súdom ustanoveného znalca PhDr. Andreja Benkoviča, č. 88/2018 bol vypracovaný k 06. decembru 2018 a výsluch maloletého bol vykonaný 03. mája 2018. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zverení maloletého do striedavej starostlivosti a zisťovaní skutočného stavu nevychádzal iba z týchto dvoch dôkazov, ale ich hodnotil vo vzájomnej súvislosti s ďalšími vykonanými dôkazmi, a to vrátane výsluchu rodičov na pojednávaní 30. mája 2019, na ktorom bol vyhlásený napadnutý rozsudok. Podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd pri zisťovaní a ustálení skutočného stavu veci vykonal v dostatočnom rozsahu dokazovanie v súlade s ust. § 37 CMP a následne vykonané dôkazy hodnotil v zmysle zásad pre hodnotenie dôkazov vyplývajúcich z ust. § 191 ods. 1 CSP, podľa ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Otec na záverečnom pojednávaní okresného súdu 30. mája 2019 rovnako ako v podanom odvolaní tvrdil, že došlo k zmene postoja maloletého k matke, u ktorej odmieta tráviť dlhšie obdobie. Jeho vyjadrenia sú však v rozpore so záverečnými prednesmi, ktoré v jeho mene urobil právny zástupca na tomto pojednávaní pred okresným súdom. Tam vyslovil súhlas s možnosťou striedavej starostlivosti rodičov. Odvolaciemu súdu sa vzhľadom na doterajší stav veci námietky otca týkajúce sa odmietavého postoja maloletého k matke javia ako účelové, logicky odporujúce výsledkom dokazovania pred okresným súdom ako aj vyjadreniam otca pred týmto súdom. Otec vo vyjadrení k návrhu matky na zmenu osobnej starostlivosti k maloletému pripustil možnosť úpravy styku maloletého s matkou na obdobie počas víkendov, od piatku do nedele. Teda nevidel problém v postoji maloletého k matke a jeho vôle stretávať sa s ňou. V konaní boli vykonané dôkazy nielen znaleckým dokazovaním, ale aj správami psychológov, ktorých navštívil otec s maloletým. Na ich základe okresný súd dospel k záveru o nutnosti stanovenia pevného režimu a spôsobu stretávania sa rodičov s maloletým, nakoľko neistota, ktorá vzhľadom na nezhody medzi nimi nastáva, na psychiku maloletého nepôsobí dobre. Z dôkazov, ktoré boli vykonané nevyplýval jednoznačne odmietavý postoj maloletého k matke. Pokiaľ otec tvrdí, že k takejto zmene došlo v období, keď mal rozhodovať súd prvej inštancie, a za tým účelom navrhol vykonať kontrolné znalecké dokazovanie, prípadne počkať na správu z psychologického vyšetrenia maloletého, odvolací súd uvedené nepovažuje za opodstatnené. Maloletý má aktuálne 9 rokov, do tohto obdobia už absolvoval niekoľko sedení s psychológom, vrátane účasti na znaleckom dokazovaní a aj bol vo veci vypočutý súdom. Z týchto dôkazov bolo možné dostatočne ustáliť vzťah maloletého k rodičom a závery súdu prvej inštancie zodpovedajú výsledkom dokazovania. Tvrdenia otca o zmene názoru maloletého oproti tomu, ako bol zistený týmito dôkazmi vyhodnocuje odvolací súd ako účelové. Otec netvrdil žiadne skutočnosti, ktoré mali mať zásadný vplyv na zmenu postoja maloletého k matke oproti zisteniam z vyššie uvedených dôkazov. Odvolací súd preto nevidel dôvod pre zmenu rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch, ktorými nariadil striedavú starostlivosť rodičov k maloletému (výrok I.).

17. Ďalšia námietka otca smerovala k tomu, že súd neupravil osobitne starostlivosť o maloletého počas vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov, jarných a jesenných prázdnin. V tejto časti považoval odvolací súd čiastočne túto námietku za opodstatnenú. Okresný súd pri osobitnej úprave starostlivosti rodičov o maloletého, vychádzal z ich vyjadrení na pojednávaní 30. mája 2019, na ktorom rodičia výslovne žiadali upraviť osobitne starostlivosť počas letných prázdnin. Tým, že sa rodičia v starostlivosti striedajú v týždňových intervaloch a jarné a jesenné prázdniny, prípadne iné prázdniny počas školského roka nemajú pevne stanovený čas, je podľa názoru odvolacieho súdu možno ponechať v platnosti režim bežnej starostlivosti. Rodičia vzhľadom na túto bežnú starostlivosť budú mať vedomosť o tom, či maloletý bude v čase trvania týchto prázdnin v ich starostlivosti alebo v starostlivosti druhého rodiča a podľa toho môžu aj upraviť trávenie času s maloletým počas tohto obdobia. Odvolací súd však považoval za vhodné upraviť styk rodičov s maloletým v období vianočných sviatkov, pretože ide o špecifické obdobie. Striedavú starostlivosť ponechal nedotknutú, no upravil počas nej styk rodičov s maloletým tak, aby ho mohol stráviť ako s matkou tak aj s otcom. Na základe uvedeného preto rozsudok vo výroku V. zmenil tak, že ho „doplnil“ o úpravu styku počas vianočných sviatkov.

18. Otec namietal, že styk rodičov počas striedavej starostlivosti upravený nebol. Odvolací súd má za to, že vzhľadom na dĺžku trvania obdobia, počas ktorého je maloletý u rodičov, nie je potrebné ešte osobitne v tomto čase upravovať styk rodičov s maloletým.

19. Vzhľadom na osobitný charakter veci starostlivosti súdu o maloleté deti (čomu zodpovedá aj vyššie spomínaná právna úprava § 65 CMP), krajský súd preskúmaval napadnutý rozsudok bez ohľadu na rozsah podaného odvolania. Okresný súd vecne správne rozhodol tiež o tom, že neurčil rodičom povinnosť platiť výživné na maloletého vo výroku VI. napadnutého rozsudku ako aj o rozdelení osobitných výdavkov rodičov v bode VII. rozsudku. V tomto prípade rozhodnutie plne zodpovedá obsahu návrhov rodičov pred okresným súdom a reflektoval tak na nimi tvrdenú situáciu ohľadne úhrady osobitných výdavkov maloletého.

20. Otec namietal správnosť výrokov dopĺňacieho uznesenia o priznaní znalečného a povinnosti rodičov uhradiť trovy znalcovi a nahradiť trovy konania štátu. Odvoláciu námietku otca o nesprávnosti procesného postupu okresného súdu, ak rozsudok vo veci samej doplnil formou uznesenia, nepovažuje za dôvodnú. V tejto súvislosti poukazuje na ust. § 234 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej, ktorou treba rozumieť nárok uplatnený návrhom na začatie konania alebo vec, o ktorej súd sám začal konanie bez návrhu, a o ktorej má byť v konaní rozhodnuté. Za vec samú tak nemožno pokladať výrok o nároku na náhradu trov konania, ktorý iba z dôvodu hospodárnosti môže byť upravený priamo vo výroku vo veci samej alebo sa o ňom môže rozhodnúť samostatne. Súd prvej inštancie tak postupoval správne, ak doplnil svoj rozsudok o výroky týkajúce sa trov konania a znalečného uznesením.

21. Otec ďalej napadol odvolaním všetky výroky dopĺňacieho uznesenia. Vo vzťahu k výroku o znalečnom, odvolanie nie je prípustné (§ 357 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP). Z uvedeného dôvodu bez vecného preskúmania jeho dôvodnosti odvolací súd odvolanie otca voči výroku o priznaní znalečného odmietol podľa § 386 písm. c/ CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP ako odvolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. V prípade vydania samostatného uznesenia o priznaní znalečného sudcom by odvolanie proti tomuto uzneseniu prípustné nebolo. CSP ani CMP neurčujú povinnosť, aby takéto rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník, v prípade ktorého je prípustná sťažnosť, o ktorej v konečnom dôsledku opätovne rozhoduje sudca okresného súdu, proti rozhodnutiu ktorého už odvolanie nie je prípustné. Inštitút sťažnosti a preskúmania rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka sudcom reflektuje na čl. 142 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého proti rozhodnutiu zamestnanca súdu povereného sudcom je vždy prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje vždy sudca. Tento článok sleduje legitímny cieľ, možnosť efektívneho preskúmania rozhodnutia vydaného zamestnancom súdu sudcom ako reprezentantom nezávislej súdnej moci. Tým, že vo veci rozhodol priamo sudca, uvedený cieľ bol dosiahnutý a už riadny opravný prostriedok proti tomuto rozhodnutiu sudcu nie je prípustný. Krajský súd preto odvolanie otca voči priznaniu znalečného odmietol.

22. Rovnako odmietol odvolanie otca voči výroku dopĺňacieho uznesenia, ktorým bola matke uložená povinnosť nahradiť štátu trovy konania. V tomto prípade ide o výrok, ktorý ukladá povinnosť matke, do procesných ani hmotno-právnych práv a povinností otca týmto výrokom uznesenia zasiahnuté nebolo, preto otec nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania voči tomuto výroku. Odvolací súd jeho odvolanie do tohto výroku podľa § 386 písm. b/ CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP odmietol ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

23. Na základe odvolania otca preskúmal výrok dopĺňacieho uznesenia, ktorým bola otcovi uložená povinnosť nahradiť štátu trovy, ktoré boli uhradené štátom za vyhotovenie znaleckého posudku. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že uvedený výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správny a s dôvodmi, pre ktoré takto súd prvej inštancie rozhodol sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach naň poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP). Zároveň v zmysle § 387 ods. 3 CSP k odvolacím námietkam otca uvádza, že v prípade rozhodovania o trovách konania štátu je štát v pozícii účastníka v tejto časti konania v zmysle § 7 ods. 2 CMP v spojení s § 57 CMP. O povinnosti nahradiť trovy konania štátu a o výške trov konania rozhoduje v jednom rozhodnutí. Okresný súd tak správne rozhodol nielen o priznaní nároku na náhradu trov konania štátu, ale aj o výške týchto trov. Krajský súd preto v tomto výroku rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

24. Keďže odvolací súd čiastočne rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, zároveň vo svojom rozhodnutí rozhodol o trovách prvoinštančného aj odvolacieho konania podľa § 396 ods. 2 CSP tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania nepriznal v zmysle § 52 CSP.

25. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 C. m. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)